

Tom Lambrechtsen van Ritthem

Thomas Jan (Tom) Lambrechtsen van Ritthem werd op 11 augustus 1922 geboren te Batavia in het toenmalige Nederlands-Indië. Hij was de zoon van Nicolaas Jan Cornelis Lambrechtsen van Ritthem (1890-1974) en Albertine Maria jonkvrouwe van der Mieden van Opmeer (1896). Zijn ouders trouwden op 24 september 1921 in Den Haag en vertrokken toen naar Nederlands-Indië. Na een paar jaar keerde het gezin terug naar Nederland. Inmiddels was ook zijn zusje Tineke geboren en na enkele jaren werd ook nog zusje Martha geboren. De familie woonde in Terneuzen, waar zijn vader havenmeester was.

De kinderen Lambrechtsen van Ritthem waren enthousiast lid van Scouting en de spontane Tom bouwde zo de nodige correspondentievriendschappen op. Verder was Tom erg sportief en vooral gek op zeilen. Nadat hij het diploma gehaald had aan de Noorderkweekschool voor de zeevaart 'Abel Tasman' in Delfzijl, is hij naar de radio cursus gegaan van de Amsterdamse zeevaartschool om niet voor de Duisters te hoeven varen. In Amsterdam is hij begonnen personen die in het nauw zaten te hepen. Hoewel hij er nooit een woord over sprak, staat vrijwel zeker vast dat hij later lid is geworden van de Britse Intelligence Service. Hij heeft meermalen medewerking verleent aan Nederlandse inlichtingendienst. Veel werk deed hij in Den Haag, maar in juni 1944 werd hij gevraagd door Rudi Jansz om toe te treden tot een verzetsgroep, waar alleen maar mensen bijzaten met een Indische achtergrond. Hij bezorgde illegale krantjes, was betrokken bij wapendroppings en deed vooral veel karteringswerk om zo de Duitse versterkingen in Amsterdam vast te leggen.

Jansz zag Tom, die contacten in nagenoeg alle grote steden onderhield, als een mogelijke opvolger en liet hem hoofd worden van een spionage-afdeling. Na de arrestatie van Rudi Jansz moet Tom zelf het verzetswerk uitbouwen. Gaandeweg kregen de Nazi's hem in de gaten en werd zelfs een prijs op zijn hoofd gezet. In oktober kon hij bij een inval nog de dans ontspringen, maar in de nacht van 1 op 2 november 1944 kreeg de Sicherheitsdienst (SD) hem toch te pakken. Hij werd gevangen gezet in de gevangenis aan de Weteringsschans in Amsterdam. In hoeverre Tom tijdens zijn gevangenschap is gemarteld is onduidelijk. Hij werd vastgehouden als "Todeskandidat", omdat hij zich had beziggehouden met gewapend verzet en spionage.

Op maandag 20 november 1944 werden zes Nederlanders gefusilleerd langs de weg tussen Veenendaal en Rhenen. Tom was één van hen. Zij werden doodgeschoten als represaille voor een vuurgevecht tussen verzetsmensen en een Duitse onderofficier. Het vuurpeloton bestond uit leden van het Marine Artillerie Zeugamt (MAZA) dat gelegerd was in Veenendaal. Ook namen leden van de Sicherheitspolizei deel. De fusillade was tussen vier en vijf uur in de middag, het schemerde en regende zacht. De zes hadden niets te maken met de aanslag, maar moesten er wel voor boeten. Ze moesten blijven liggen tot de volgende morgen. Daarna zijn zij tijdelijk begraven in Veenendaal.

Op de leeftijd van 24 jaar gaf hij zijn leven voor vrijheid en recht. Op de plek van de moord is een herdenkingskruis geplaatst, het Kruis op de Berg.

Tom Lambrechtsen van Ritthem werd in 1945 herbegraven op de begraafplaats Bellamystraat in Terneuzen. Het graf is inmiddels geruimd. Zijn naam staat ook op het monument in de voormalige Zeevaartschool in Delfzijl. Het monument is onthuld op 15 november 1956 door Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Beatrix.

Zijn vader werd als gijzelaar geïnterneerd in Kamp Haaren en vervolgens in het voormalig kleinseminarie Beekvliet bij St Michielsgestel.

Meer informatie

[Tom Lambrechtsen van Ritthem | Het kruis op de berg](#)

[Thomas Jan Lambrechtsen van Ritthem \(oorlogsgravenstichting.nl\)](#)

[Thomas Jan Lambrechtsen van Ritthem | Erelijst van Gevallenen 1940-1945](#)

[Rhenen, het kruis op de berg - Nationaal Comité 4 en 5 mei](#)

[Archieven.nl - 1. Erelijst Verzet \(NIOD Instituut voor Oorlogs-, Holocaust- en Genocidestudies\)](#)

[THOMAS LAMBRECHTSEN VAN RITTHEM | MUIZENEST](#)

[N.J.C. Lambrechtsen v. Ritthem \(locatie onbekend, 13 mei 1890 - locatie onbekend, datum onbekend\) - Netwerk Oorlogsbronnen](#)

[Delfzijl, monument in de voormalige Zeevaartschool - Nationaal Comité 4 en 5 mei :](#)

[Nationaal Comité 4 en 5 mei](#)

[Rhenen, het kruis op de berg - Nationaal Comité 4 en 5 mei : Nationaal Comité 4 en 5 mei](#)

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.